Kunt u deze mail niet goed lezen? Bekijk het online in uw browser.

Nieuwsbrief Natura 2000

Buurserzand, Haaksbergerveen en Witte Veen

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u in de omgeving van Buurserzand, Haaksbergerveen of Witte Veen woont, grond bezit of grond gebruikt. Wij informeren u graag over de voortgang van de Natura 2000-projecten in de gemeente Haaksbergen. In deze nieuwsbrief onder meer: updates over de uitvoering in Buurserzand en Haaksbergerveen, uitleg over de aanpassingen aan de Buurserbeek en alle informatie over het natuurherstel in Witte Veen dat deze maand is begonnen.

Stand van zaken in de gebieden

BUURSERZAND

Meeste werkzaamheden Buurserzand afgerond

De natuurherstelwerkzaamheden in en rond Buurserzand zijn zo goed als klaar. Op een paar plekken moet er nog overeenstemming met grondeigenaren komen.

De afgelopen maanden is vooral gewerkt aan het herinrichten van de Buurserbeek. Daarin zijn extra cascades aangebracht (meer hierover in het artikel van het waterschap hieronder). Ook is er verder gewerkt aan het plaggen van landbouwpercelen die omgevormd worden tot natuur en zijn de aanpassingen aan de Hagmolenbeek afgerond.

Informatie
Aannemer Baks is uitvoerder van de natuurherstelmaatregelen rond Buurserzand. Voor vragen kunt u terecht bij Gerrit te Slaa, omgevingsmanager bij aannemer Baks (0610488077).

Overzicht
Voor de volledigheid nog even alle maatregelen op een rij per deelgebied:

- BZ1 (Galgenslat en Steenhaarplassen): hier is vooral gewerkt aan het dempen en verondiepen van sloten. Ook is er een landbouwperceel geplagd en is er boomopslag verwijderd;
- BZ3 (Hagmolenbeek en Biesheuvelleiding): de Biesheuvelleiding en de Hagmolenbeek zijn verondiept. In de beek zijn takkenbossen, breuksteen en boomstammen aangebracht om wegspoelen van zand te voorkomen. Bij Landgoed ’t Waarrecht is een aantal percelen afgeplagd en omgevormd naar natuur;
- BZ5 (Ronde Bulten en Laakmors): Hier is onder meer gewerkt aan het afgraven van landbouwpercelen die een natuurbestemming krijgen. Ook zijn er extra cascades aangebracht in de Buurserbeek en zijn er diverse sloten aangelegd of verondiept;
- HV1 (Horsterveen): Het dempen en verondiepen van watergangen.

  (De deelgebieden staan weergegeven op deze kaart van afgelopen maart).

Cascade Buurserbeek draagt bij aan Buurserzand en Haaksbergerveen

Om de natuur in zowel Buurserzand als Haaksbergerveen te behouden en te beschermen is het tegengaan van droogte en het verhogen van de grondwaterstand belangrijk. Tussen beide gebieden stroomt de Buurserbeek. Waterschap Rijn en IJssel werkte al enige tijd aan een nieuwe inrichting van de Buurserbeek en wil, net als de provincie, het waterpeil verhogen. Hier valt dus een mooie combinatie te maken. Projectleider Carlo Egging van het waterschap vertelt hoe de samenwerking met de provincie tot stand is gekomen:

'Vanaf ongeveer 2005 hebben we meerdere maatregelen uitgevoerd in de Buurserbeek voor de Kader Richtlijn Water (KRW). Zo is ter hoogte van Buurserzand en Haaksbergerveen in 2015 een project uitgevoerd waarbij cascades zijn aangelegd, een meander is gegraven en een hoogwatergeul is aangelegd. Het waterpeil van de Buurserbeek op die plek verder verhogen was toen nog niet mogelijk, maar wel nodig voor de Natura 2000-maatregelen die de provincie Overijssel moet realiseren. Het waterschap had al het voornemen om binnen enkele jaren het traject tussen de watermolen bij Het Lankheet en de Schansweg te herinrichten om daarmee de laatste schakel voor de KRW-opgave te realiseren. Na overleg met de provincie is afgesproken een nieuw ontwerp te maken van de cascade bij de Schansweg.'

Wat is er concreet uitgevoerd?
'Volgens het oorspronkelijke ontwerp voor Natura 2000 zouden er tien trappen met ieder een hoogteverschil van 8 centimeter (totaal 80 centimeter peilverhoging) toegevoegd worden aan de bestaande cascade bij de Schansweg: vijf trappen bovenstrooms van de burg over de Schansweg en vijf benedenstrooms. In het project van het waterschap zou het peil benedenstrooms van de cascade Schansweg in zo'n twee jaar verhoogd worden met 40 centimeter, waardoor de onderste cascadetrappen niet meer nodig zijn en onder water verdwijnen. Omdat verhogen van het waterpeil het gemeenschappelijke doel is en op dezelfde plek in de Buursebeek een cascade nodig is, is er een aangepast ontwerp gemaakt waarbij de opgave van de provincie en die van het waterschap tegelijk uitgevoerd konden worden. Er zijn zes nieuwe trappen aangelegd en zes bestaande trappen van de cascade benedenstrooms van de Schansweg verhoogd.'

Wat is de winst van de samenwerking?
'Door onze KRW-maatregelen voor de Buurserbeek te koppelen aan de Natura 2000-maatregelen hebben we heel efficiënt kunnen werken. Door samen één ontwerp van de cascade te maken, hoefden we geen afzonderlijke vergunningen aan te vragen en konden we het werk in één keer gunnen en gelijktijdig laten uitvoeren. Hiermee pakten de kosten beduidend lager uit. De cascade op ongeveer 300 meter bovenstrooms vanaf de Schansbrug had geen functie meer en is komen te vervallen. De trappen van deze cascade zijn zoveel mogelijk hergebruikt op de locatie van de Schansweg. Hergebruik van vrijkomende materialen is circulair en beter voor het milieu. Daarnaast kon het waterschap meteen een aantal andere klussen oppakken bij de uitvoering, zoals het ophogen van de beekbodem en het aanpassen van de hoogwatergeul. Een mooi voorbeeld van Samen Werkt Beter!'

WITTE VEEN

Natuurmonumenten start met natuurherstel in Witte Veen

In opdracht van Natuurmonumenten is aannemer Negam op 12 december begonnen met de eerste natuurherstelwerkzaamheden in het Witte Veen (interne maatregelen Natura 2000). De uitvoering begint in het deel ten noorden van de Wargerinksweg. Daar worden onder meer overblijfselen van greppels dicht gemaakt en bomen en opslag verwijderd. Ook verwijderen we op cruciale plekken de voedselrijke bovenlaag.

Het project in het kort:

- Waar? In het Witte Veen bij Haaksbergen.
- Wat? Een natuurherstelproject met een belangrijk klimaatcomponent.
- Wie? Natuurmonumenten met financiers Provincie Overijssel (Natura 2000), LNV (versnelde aanpak stikstof) en EU (Life Climate).
- Wanneer? Start in december 2022 met meerdere uitvoeringsjaren. Dit om ervoor te zorgen dat er delen zijn waar niet gewerkt wordt (rustgebieden voor dieren) tijdens de uitvoering. Daarnaast wordt door de fasering de overlast voor bezoekers en gebruikers van het gebied zo klein mogelijk gehouden.
- Waarom? Het Witte Veen is grensoverschrijdend en Europees beschermde topnatuur (Natura 2000) dat huis biedt aan bijvoorbeeld hoogveenglanslibel, heideblauwtje, glimworm, nachtzwaluw, boomkikker, éénarig wollegras, veenpluis en gasten als kraanvogel. Een teveel aan stikstof en weersextremen zoals lange periodes van droogte bedreigen deze unieke natuur. Tevens kan een hoogveen dat goed functioneert veel water en CO2 opslaan. Met een pakket aan uitgekiende – vooral hydrologische - maatregelen houden we water langer vast, vergroten we de oppervlakte (natte) heide en zorgen we voor een betere waterkwaliteit in de vennen en poelen.
- Hoe? We gaan de volgende concrete ingrepen doen:
  1. We verwijderen op verschillende plekken bomen ten gunste van hoogveen-ontwikkeling en vochtige heide;
  2. We herstellen de hoogveendamwand; plaatsen en vervangen enkele stuwtjes;
  3. We dempen greppelrestanten binnen het gebied;
  4. We herstellen oude vennen en verbeteren de waterkwaliteit van huidige vennen;
  5. We maaien delen van het gebied extra of plaggen ze kleinschalig;
  6. We onderzoeken met peilbuizen en 'flux chambers' hoeveel CO2 hoogveen kan opslaan.

Praktische informatie

- De blauwe wandelroute ten noorden van de Wargerinksweg wordt omgeleid. Hetzelfde geldt voor de fietspaden in dat deel;
- Het noordelijk deel van de Witteveenweg en de Bramerveldweg worden voornamelijk gebruikt als rijroute voor de machines;
- De werkkeet van Negam staat in het perceel naast Wargerinksweg 57. Tweewekelijks op woensdag van 10.00 tot 11.00 uur houden zij daar inloop. Wees welkom om even binnen te lopen met een vraag of opmerking;
- U kunt ook mailen via witteveen@natuurmonumenten.nl;
- Wilt u gedurende het project op de hoogte blijven over werkzaamheden, informatiemomenten, nieuwtjes e.d? Abonneert u zich dan op het Bericht van de Boswachter. Dat kan door een mailtje te sturen aan bovenstaand mailadres;
- En houd de projectpagina natuurmonumenten.nl/natuurherstelwitteveen in de gaten voor de meest actuele informatie. Hier vindt u ook de overzichtskaart met de verschillende natuurherstelmaatregelen en een speciale projectvideo.

(*Foto: Burenwandeling met zo'n 45 deelnemers op 18 november; bezoek aan de hoogveenkern. Natuurmonumenten/Paco Calbo)*

De geplande natuurherstelwerkzaamheden rond natuurgebied Witte Veen (de externe maatregelen in opdracht van de gemeente en de provincie) zijn enigszins aangepast. De verondieping van de Hegebeek is uitgesteld omdat de waterberging in Duitsland niet goed functioneert. Onlangs is hier overleg over geweest met de Duitse autoriteiten.

De inrichting van de gronden ten noorden van Witte Veen, tussen de Witteveenweg

en de Duitse grens, zijn uitgevoerd. Het gaat om het dempen en verondiepen van enkele sloten en het aanpassen van de drooglegging van een erf.

Herstel van onze natuur voor meer biodiversiteit

De natuurherstelmaatregelen in Natura 2000-gebieden zijn erop gericht bijzondere en zeldzame planten- en diersoorten te beschermen. En om de biodiversiteit in de natuurgebieden te vergroten. Een uitleg hierover vind je in deze animatie <=

HAAKSBERGERVEEN

Opslag verwijderen Haaksbergerveen nagenoeg afgerond

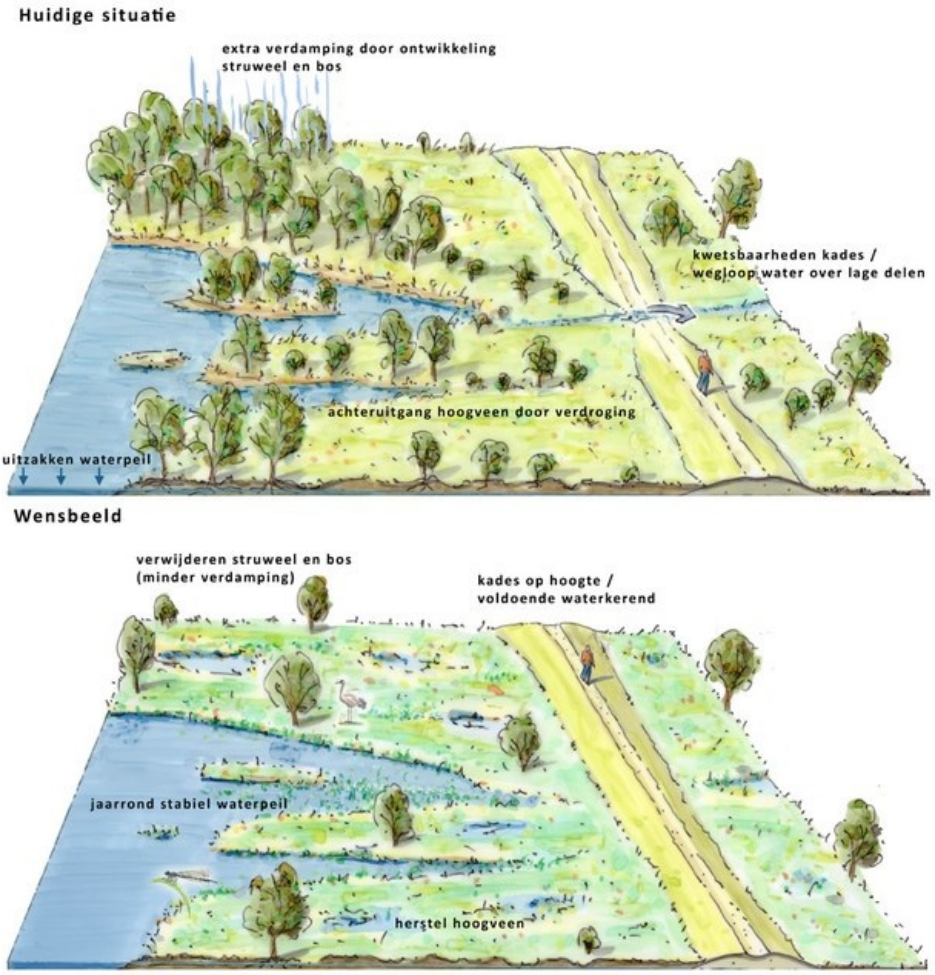
De werkzaamheden van Staatsbosbeheer in het Haaksbergerveen voor wat betreft het afzagen van bosopslag lopen op zijn eind. Het merendeel van de opslag van met name berk en grove den is verwijderd en de werkploeg van onderaannemer Van Aalsburg is inmiddels teruggebracht van 20 naar 8 personen.

‘Zichtbaar voor de omgeving is het zeker’, aldus boswachter Kees Jan Westra. ‘Door deze maatregelen, die bijdragen aan het hoogveenherstel, ziet het landschap er heel anders uit. Nu kan vanaf de meeste wegen rond Haaksbergerveen een kijkje worden genomen naar het prachtige natuurgebied. Veel mensen herkennen zich in het aanzicht van vroeger toen het veengebied ook een meer open karakter had. Maar er zijn ook bezoekers die het jammer vinden dat het gebied zo kaal is geworden.'

’In bepaalde delen blijft zeker begroeiing staan’, geeft de boswachter aan. 'Dat is deels vanuit ecologisch oogpunt belangrijk. En deels heeft het te maken met inbreng vanuit een aantal omwonenden die met het oog op de geschiedenis en verhalen uit de oorlog stukken willen behouden.' Direct na de jaarwisseling wordt het takhout verder het gebied uitgesleept en versnipperd en kan dit werk ruim voor het broedseizoen worden afgerond.

Onderhouds aan kades van start
Om ervoor te zorgen dat het regenwater langer wordt vastgehouden, is het ook van belang dat de kades op orde zijn. Doordat de beplanting is verwijderd, is beter zichtbaar waar kades overstromen en waar het watersysteem kwetsbaar is. Op enkele plekken worden de kades weer op oorspronkelijke hoogte gebracht. Andere werkzaamheden die hiermee samenhangen zijn het plaatsen/vervangen van een viertal stuwen en het dempen of verondiepen van enkele greppels.

Op onderstaande afbeelding kunt u zien dat deze werkzaamheden ervoor zorgen dat er geen water meer over de kade stroomt en het waterpeil in dat vak op peil blijft.

Bosrandbeheer
Als onderdeel van het regulier beheer wordt binnenkort onderhoud verricht aan bosranden, houtwallen en singels aan de zuidwestzijde van het Haaksbergerveen. Het kan zijn dat hiervoor enkele wegen en paden tijdelijk niet toegankelijk zijn of slecht passeerbaar. Dit onderhoud is nodig om overhangende bomen te verwijderen vanuit het oogpunt van (verkeers-)veiligheid. Ook bieden we hiermee ruimte aan andere bomen om te groeien en om geleidelijke overgangen te maken, waardoor onder meer luwteplekken ontstaan voor insecten.

Feestdagen en herstart werkzaamheden
In de kerstvakantie wordt er niet gewerkt, maar vanaf maandag 9 januari gaat de aannemer weer aan de slag om de werkzaamheden uiterlijk half maart, voor de start van het broedseizoen, te kunnen afronden. Doordat zowel het afvoeren van de houtsnippers als de aanvoer van zand voor het kadeherstel met name in januari gelijk op lopen, verwachten we meer verkeersbewegingen in en rondom het natuurgebied. We proberen eventuele overlast tot een minimum te beperken.

Mocht u naar aanleiding van de werkzaamheden vragen, opmerkingen of klachten hebben, dan kunt u contact opnemen met boswachter Kees Jan Westra (06-23868611). Of kom langs tijdens de inloop op woensdagen tussen 9.00 – 12.00 uur in de werkschuur aan de Urkerweg 15 te Haaksbergen (NB: die van 28 december vervalt). Via het mailadres haaksbergerveen@staatsbosbeheer.nl kunt u ook uw vraag stellen of u opgeven voor ‘Bericht van de boswachter’. Meer informatie is te vinden op www.staatsbosbeheer.nl/haaksbergerveen.

Doorrekening grondwatermodel
Voor wat betreft de natuurherstelmaatregelen rond Haaksbergerveen staat het doorrekenen van verschillende maatregelpakketten met het grondwatermodel de komende tijd op de agenda. We kijken daarbij naar verschillende scenario’s en naar tot welke grens het zinvol is om maatregelen te treffen. Er wordt berekend wat minimaal nodig is voor de vernatting van het hoogveen. Op basis daarvan wordt uiteindelijk, in overleg met de partners in het gebied, bepaald welke werkzaamheden er nodig zijn om het hoogveen te kunnen herstellen en te behouden.

Enkele direct omwonenden zijn onlangs persoonlijk geïnformeerd over de fase waar we in zitten en welke fases er nog volgen. Woont u in de buurt en heeft u ook behoefte aan een persoonlijke toelichting? Neem dan contact op met omgevingsmanager gerko Hopster. Voor vragen of wensen voor grondgebruik kan zich melden bij grondregisseur Jaap Menkveld (06-12 38 62 27). De rentmeesters inventariseren intussen alvast de opties en wensen voor de gronden. Wie hierover vragen heeft, kan zich melden bij grondregisseur Jaap Menkveld (06-12 38 62 27).

Vragen?

Wil u meer weten over de Natura 2000-projecten in Buurserzand, Haaksbergerveen en Witte Veen, dan kunt u contact opnemen met projectleider Carry van der Wal (c.vd.wal@overijssel.nl/06-41641290) of omgevingsmanager Gerko Hopster (gerko.hopster@pratensis.nl/06-42406666).

Voor vragen over het beheer van Buurserzand en Witte Veen kunt u terecht bij boswachter Jeroen Waanders van Natuurmonumenten (06-51069762/j.waanders@natuurmonumenten.nl)

Staatsbosbeheer is de terreinbeheerder van Haaksbergerveen. U kunt contact opnemen met boswachter Kees Jan Westra voor vragen over het natuurgebied Haaksbergerveen (06-23868611/k.westra@staatsbosbeheer.nl of haaksbergerveen@staatsbosbeheer.nl).

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

Wat is Natura 2000?

Overijssel telt 24 natuurgebieden die zo bijzonder zijn, dat ze zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-programma stelt ons in staat om samen te werken aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur. Dat is geen luxe, maar pure noodzaak. Provincie, andere overheden en natuur- en belangenorganisaties hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van zeldzame dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, zoals verdroging en de uitstoot van stikstof. Meer informatie hierover vindt u op: www.overijssel.nl/natura2000

Programma Ontwikkelopgave Natura 2000

provincie overijssel

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}
Wilt u geen nieuwsbrief meer van ons ontvangen? Meld u hier af
Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.